

BIOMETÁN
betáplálása a
Földgázszállító rendszerbe

Földgázminőségű BIOMETÁN előállítás

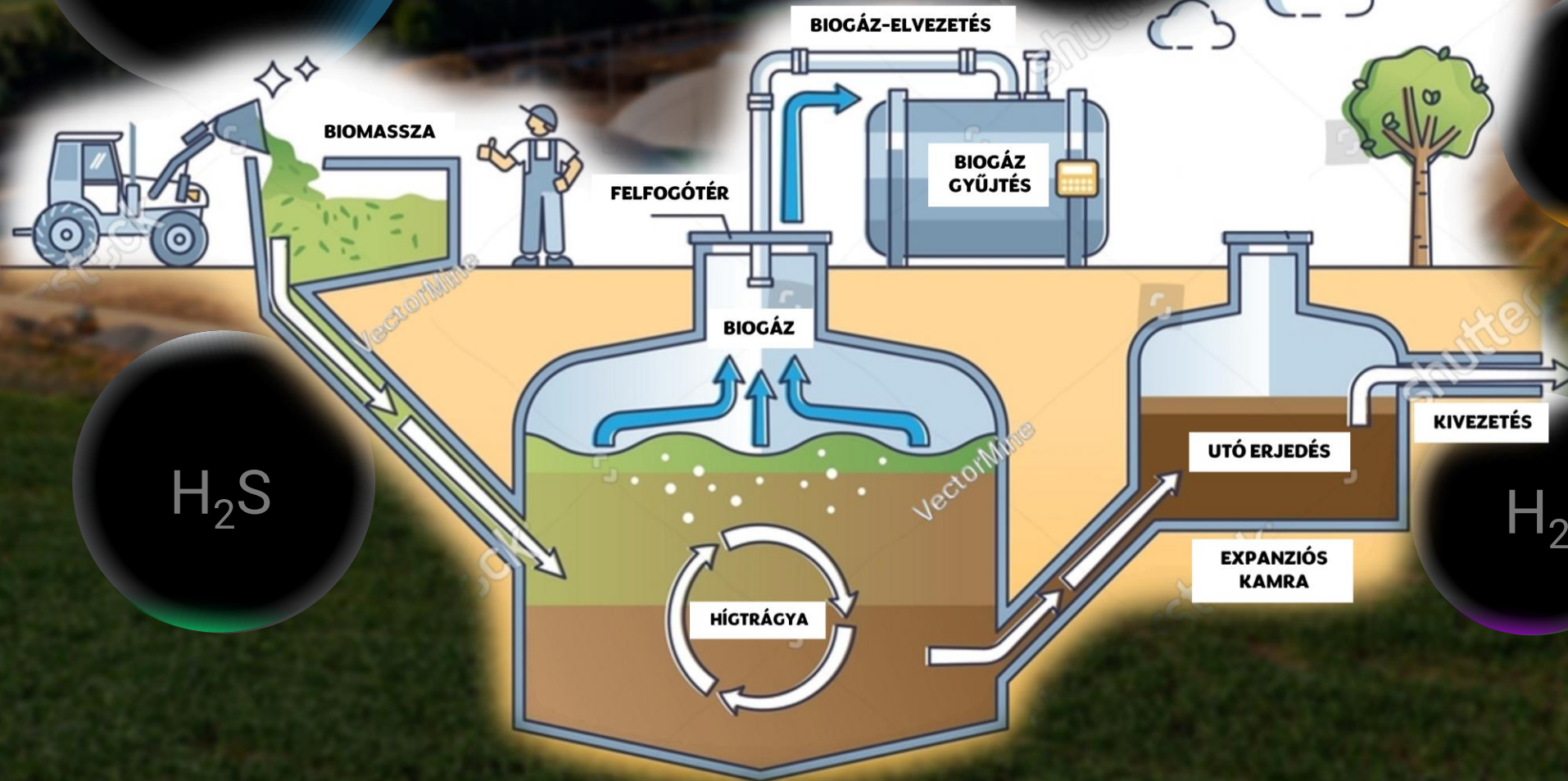
CH_4
45-70%

CO_2
30-55%

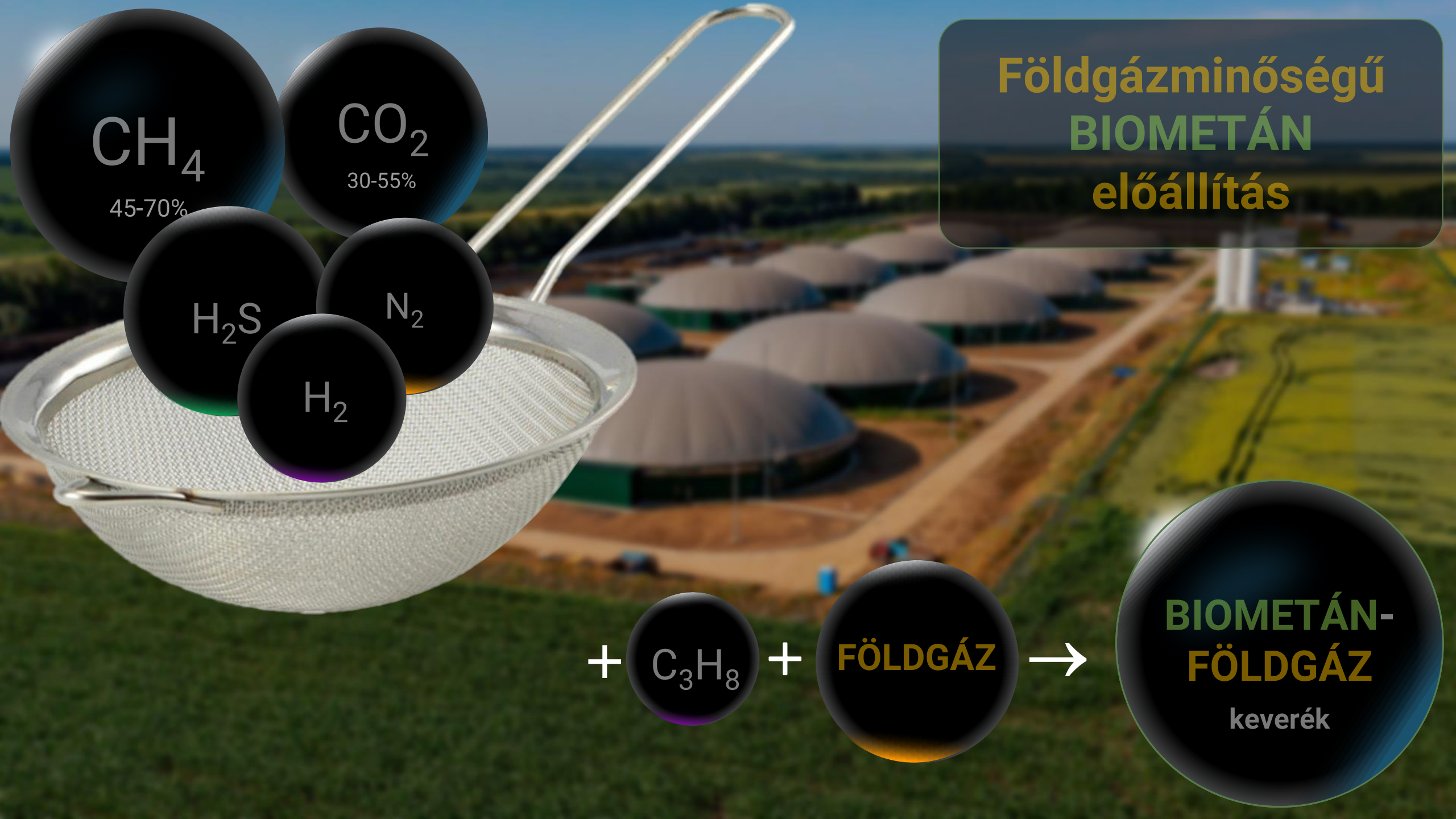
N_2

H_2S

H_2

**Földgázminőségű
BIOMETÁN
előállítás**

CH₄
45-70%

CO₂
30-55%

H₂S

H₂

N₂

**BIOMETÁN-
FÖLDGÁZ**
keverék

Csatlakozási opciók meghatározása

Biometán
termelői igény

Csak elosztó hálózatra

Földgázszállító
hálózatra

Reverse flow
csatlakozás

Önálló csatlakozás

„Pooling”

Kizárólag
szállítórendszeri
csatlakozás

Hibrid
csatlakozás

Hibrid
csatlakozás

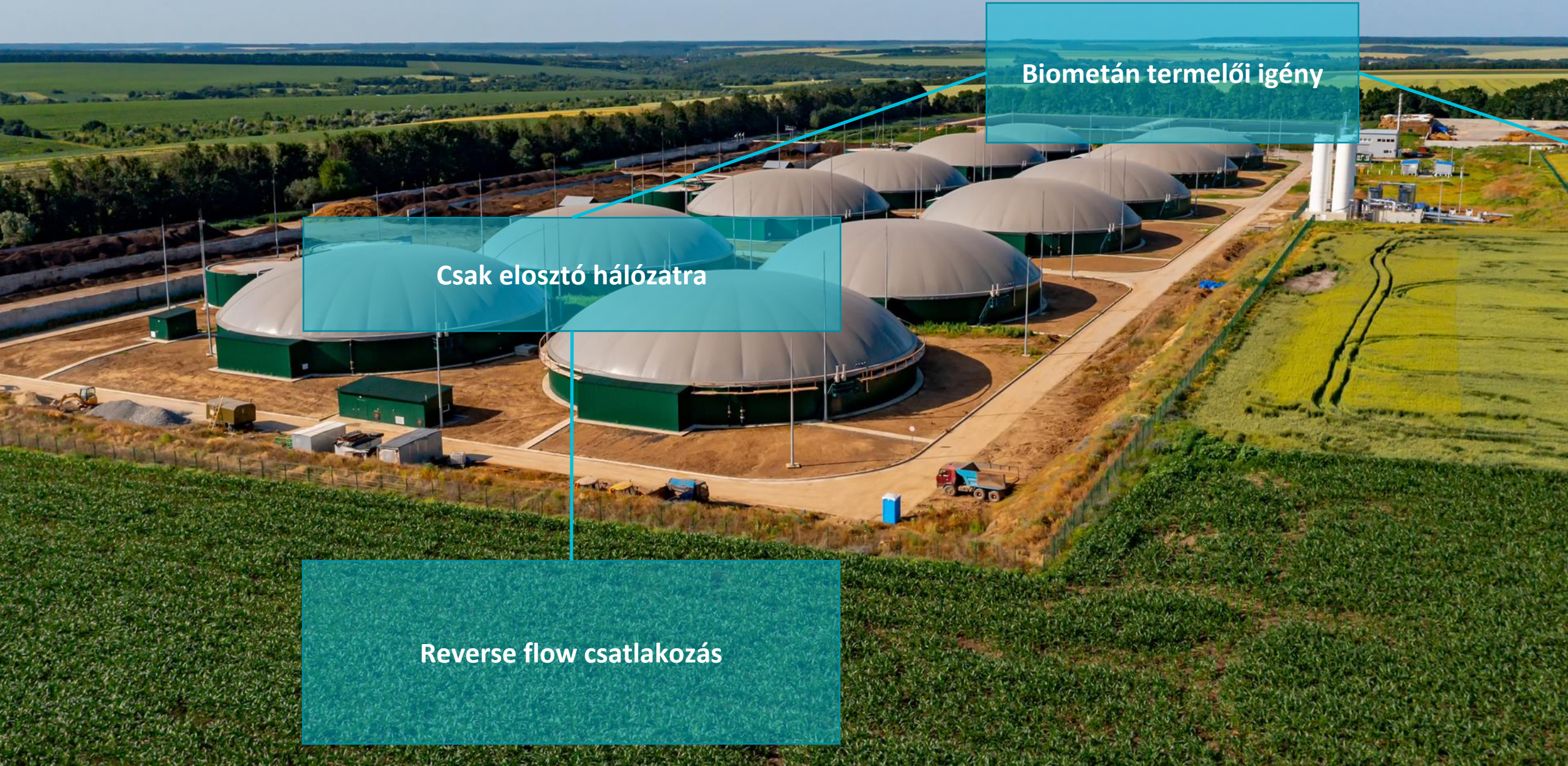

Csatlakozási opciók meghatározása

Biométán termelői igény

Csak elosztó hálózatra

Reverse flow csatlakozás

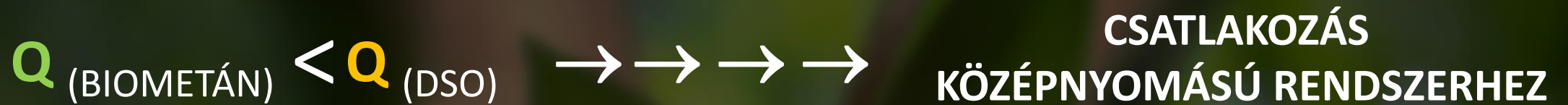
Csatlakozási opciók meghatározása

Biometán

Csak elosztó hálózatra

FGSZ feladata:

- Q_{min} függvényében át kell alakítani a kismennyiség mérőágot
- Eleget kell tennie az adatszolgáltatási kötelezettségének
(Dunaföldvár, Kaposvár)
- Csatlakozás FGSZ oldali költségei: 0-130 MFt

Csatlakozási opciók meghatározása

Csak elosztó hálózatra

Biometán

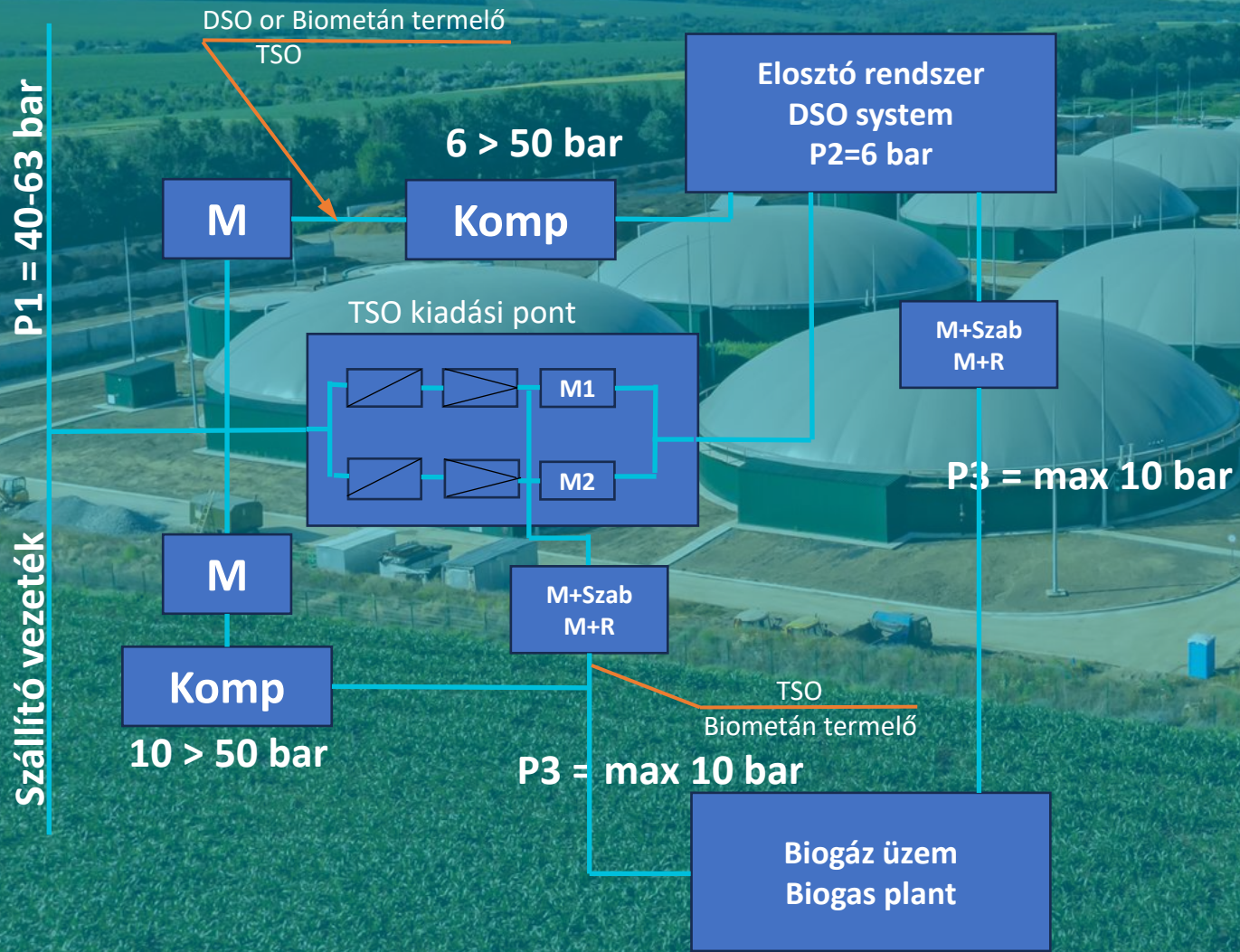
Csatlakozási opciók meghatározása

Reverse flow csatlakozás

Reverse flow csatlakozás

DSO>TSO reverse flow betáplálási pont, ahol mérni és kompresszorozni is kell, ebben az esetben két létesítmény szükséges egy a DSO egy a DSO>TSO csatlakozásnál.

Amennyiben nem központi szagosítású vezetékre kell kompresszorozni (ebből jelentősen több van Kelet Mo-n, az alföldi régióban), akkor a DSO>TSO betáplálási ponton egy de-odorizáló egységet is kell telepíteni (+CAPEX, +OPEX igény).

Csatlakozás FGSZ oldali költségei: 1000-1200 MFt

Csatlakozási opciók meghatározása

Földgázszállító hálózatra

Önálló csatlakozás

„Pooling”

Kizárólag szállítórendszeri csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Önálló csatlakozás

Csatlakozási opciók meghatározása

kozás

Kizárólag szállítórendszeri
csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Önálló csatlakozás a földgázszállító rendszerre

Nyitott kérdések

Hol/ki üzemelteti nyomást biztosító kompresszort?

- Meghatározza a BMT és FGSZ közötti csőszakasz nyomásfokozatát (PN10 vs PN63)
- Folyamatos kompresszorozás miatt magas OPEX költség kell számolni, emellett javasolt a redundáns géptelepítés

Hol történhet csatlakozás az FGSZ rendszerére?

- Csak meglévő objektumon (FGSZ számára ez preferált)
- Új objektum létrehozásával
  - Szakaszolóállomással (műszakilag javasolt, de a CAPEX-et akár duplikálhatja)
  - Szakaszolóállomás kialakítása nélkül

Kizárólag szállítórendszeri csatlakozás

Csatlakozás BMT oldali költségei:

- Vezeték építés: kompresszor helyétől függően közép vagy nagynyomású vezeték
- Vezeték CAPEX:
  - Középnomás: **≈50 MFt/km**
  - Nagynyomás: **80M Ft-150 MFt/km**
- Kompresszor OPEX: **100-200 MFt/Év**

Csatlakozás FGSZ oldali fejlesztések költségei:

- Új objektum létrehozásával: **700 MFt**
- Meglévő objektumon kialakítva: **540 MFt**
- **FTE**
(Költségek szakaszoló állomás nélkül!)

Billegő költségek (BMT vagy FGSZ):

- Kompresszor építés: **800-2600 MFt**

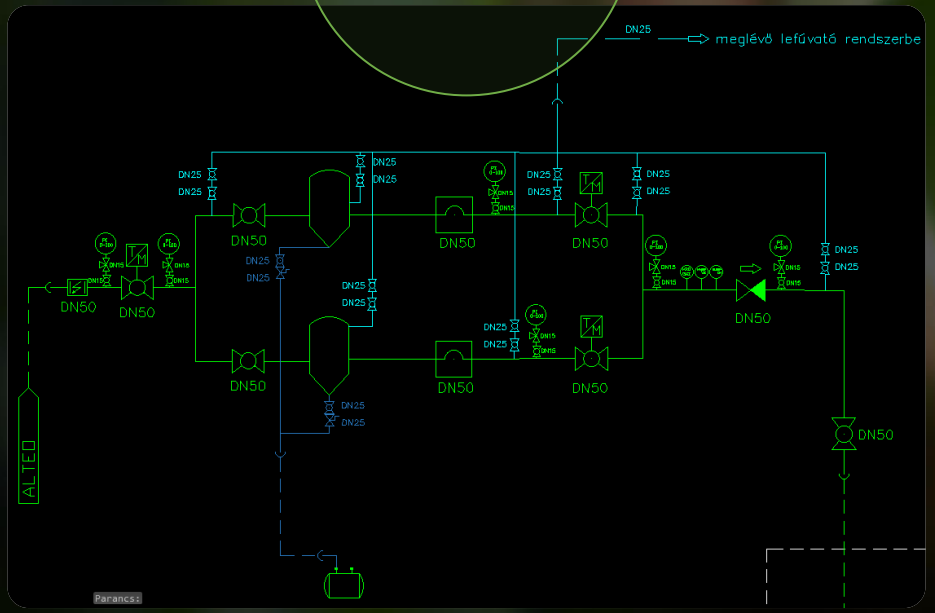
Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

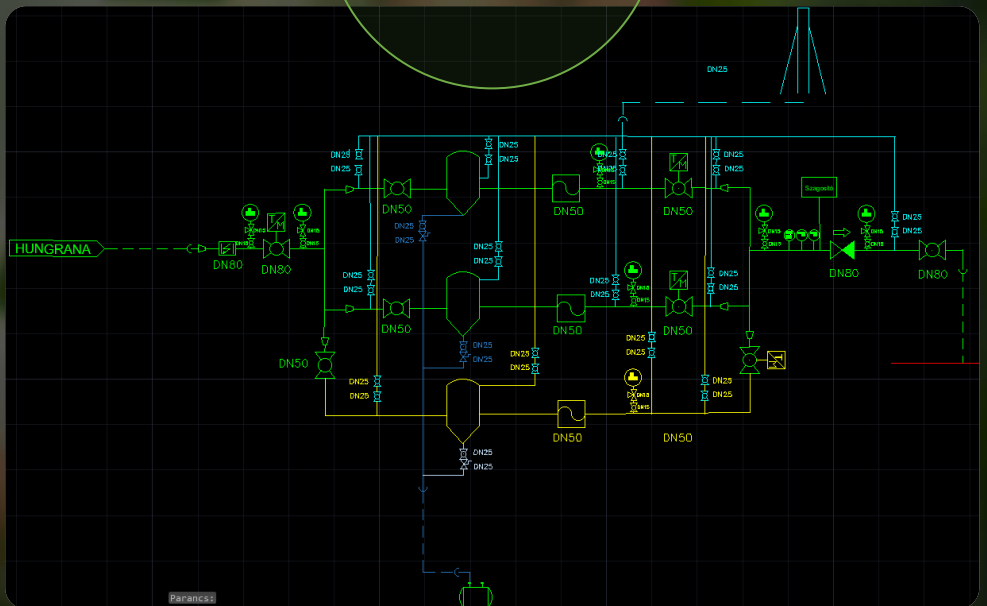
$$Q_{\text{(BIOMETÁN)}} > Q_{\text{(DSO)}} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \rightarrow$$

CSATLAKOZÁS TSO PRIMER OLDALHOZ

Meglévő
Obj.

Új
Obj.

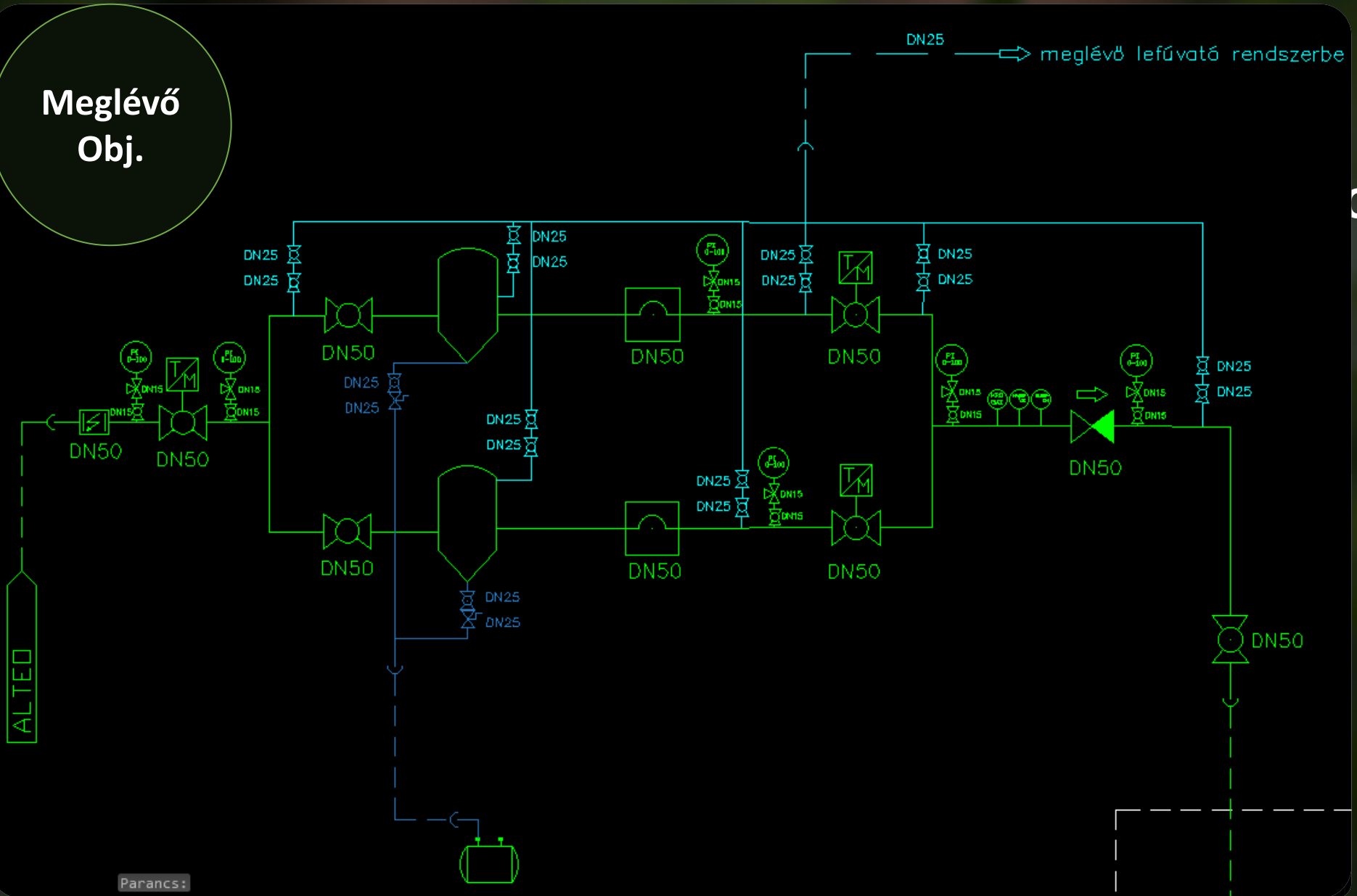

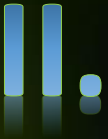
Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

Q

Meglévő
Obj.

OZ

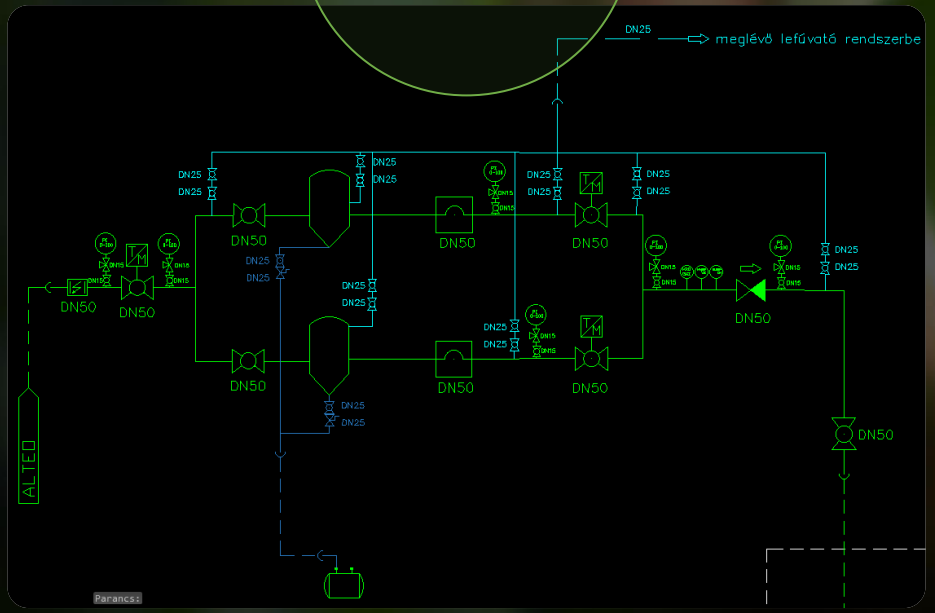
Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

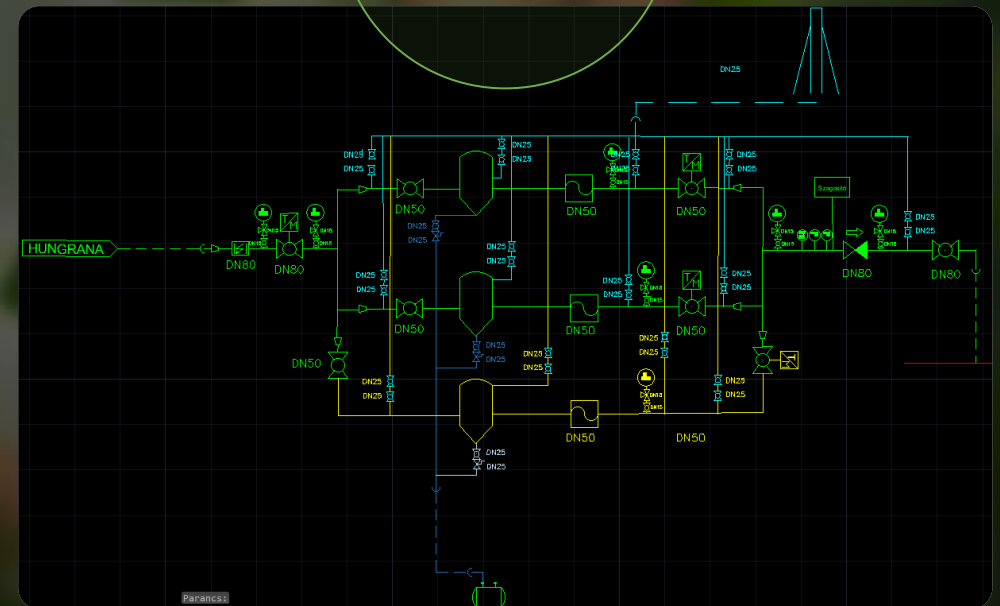
$$Q_{\text{(BIOMETÁN)}} > Q_{\text{(DSO)}} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \rightarrow$$

CSATLAKOZÁS TSO PRIMER OLDALHOZ

Meglévő
Obj.

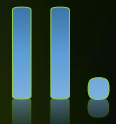
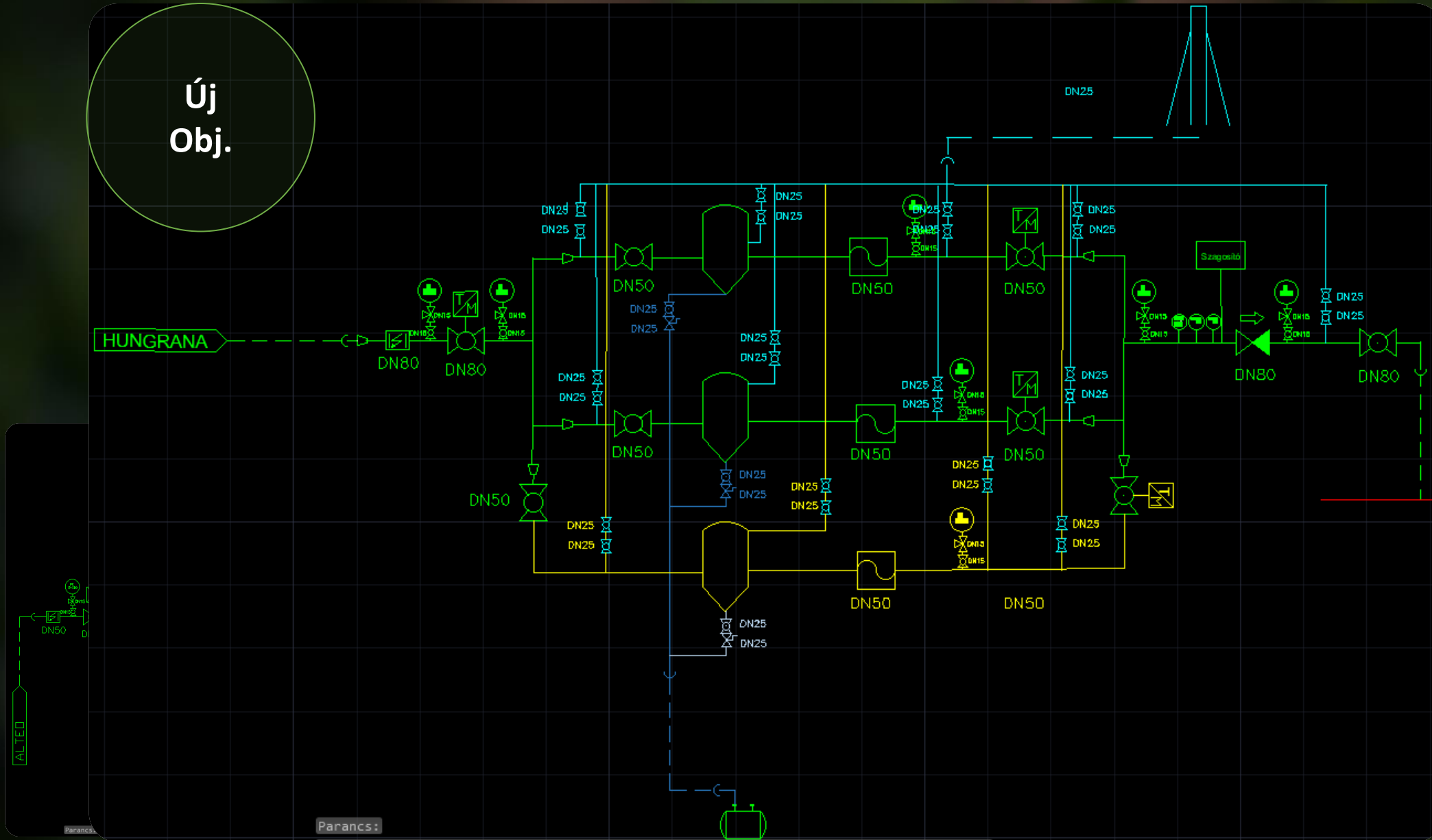
Új
Obj.

Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

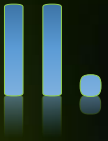
Új
Obj.

02

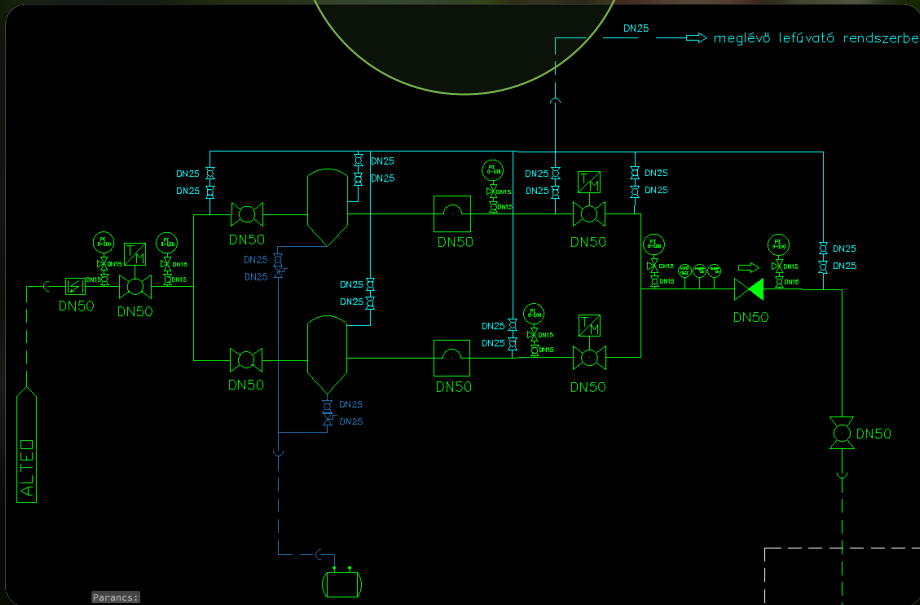
Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

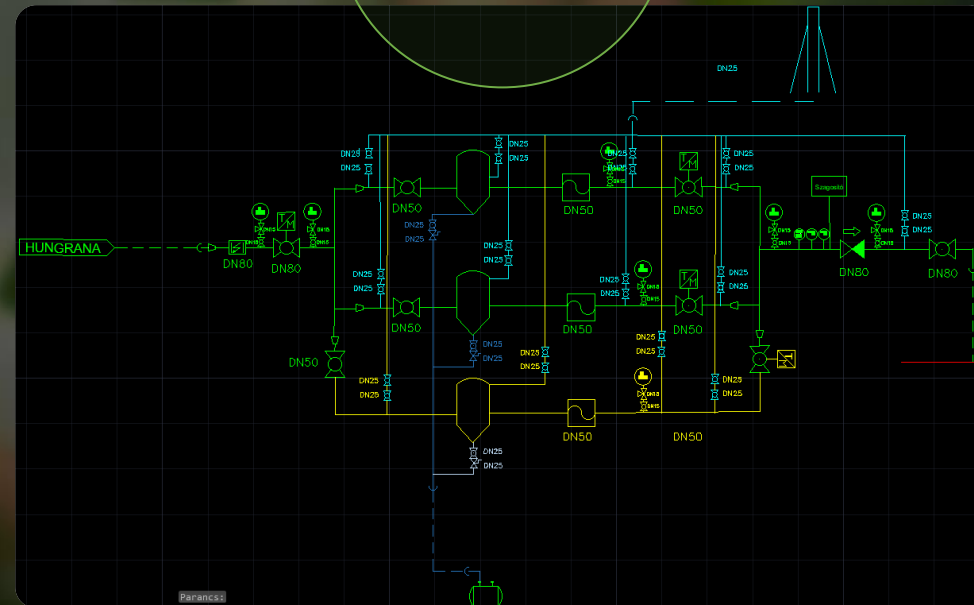
$$Q_{\text{(BIOMETÁN)}} > Q_{\text{(DSO)}} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \rightarrow$$

**CSATLAKOZÁS
TSO PRIMER OLDALHOZ**

**Meglévő
Obj.**

**Új
Obj.**

Csatlakozási opciók meghatározása

Földgázz szállító hálózatra

Önálló csatlakozás

„Pooling”

Kizárólag
szállítórendszeri csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Önálló csatlakozás

Csatlakozási opciók meghatározása

„Pooling”

ndszericsatlakozás

Hibrid csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Önálló csatlakozás a földgázszállító rendszerre

Nyitott kérdések

Ha a csatlakozás meglévő objektumon történik (ez FGSZ preferencia), akkor a hibrid megoldás jelentősen gazdaságosabb!

- Kompresszorozás kérdése megegyezik a kizárólag szállítórendszeri csatlakozásnál
- Csatlakozási hely csak meglévő objektumon (gázátadó állomás) valósítható meg

Költségkülönbség a kizárólagos szállítórendszeri csatlakozáshoz képest:

- FGSZ oldalon a meglévő objektumon két egyszerűsített szűrő-mérő állomás építése

Hibrid (elosztó és szállítórendszeri) csatlakozás esetén a BMT FGSZ meglévő objektumán a primer és szekunder oldalba egyaránt kialakított csatlakozási ponton kapcsolódik

Hibrid (elosztó és szállítórendszeri) csatlakozás

Csatlakozás BMT oldali költségei:

- Vezeték CAPEX:
  - Középnnyomás: **≈ 50 MFt/km**
- Kompresszor OPEX: **Jelentősen alacsonyabb (akár mindössze néhány százaléka), mint kizárólag szállítórendszeri csatlakozás esetén**

Csatlakozás FGSZ oldali fejlesztések költségei:

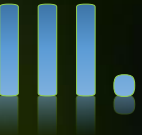
- Meglévő objektumon kialakítva: **712 MFt** (2 db szűrő-mérő állomás)

Billegő költségek (BMT vagy FGSZ):

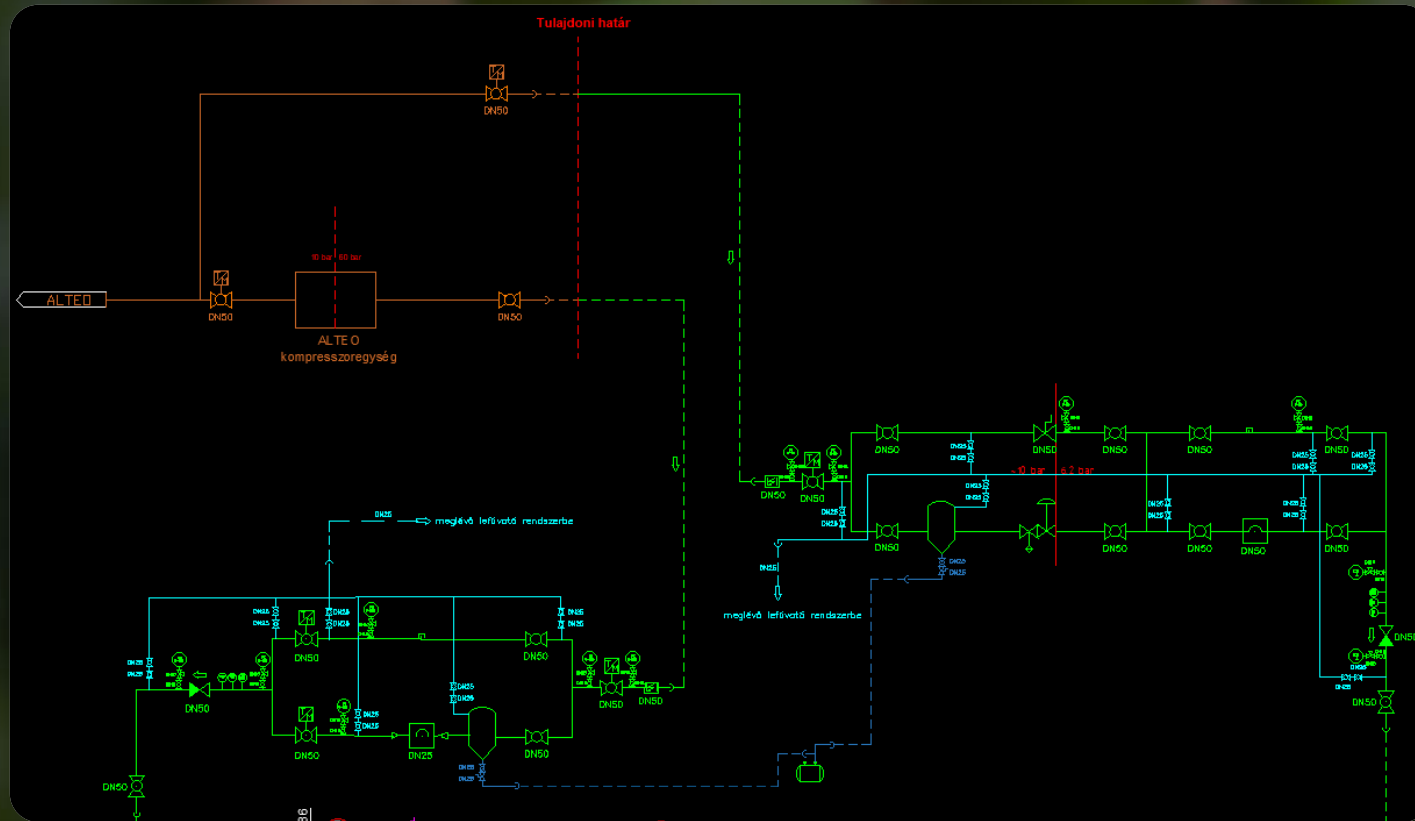
- Kompresszor építés: **800-2600 MFt**

Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

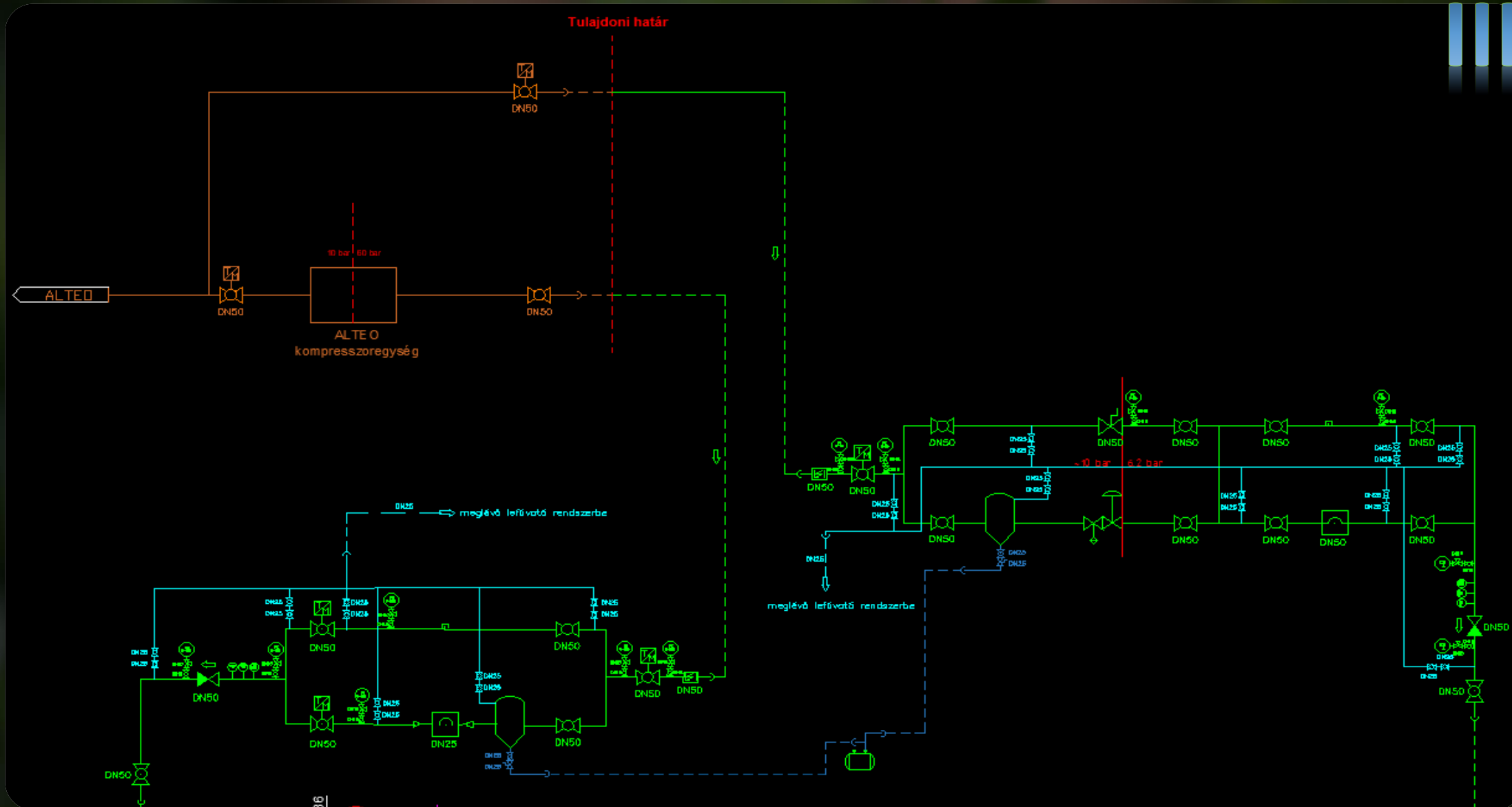

$Q_{\text{(BIOMETÁN)}} > Q_{\text{(DSO)}} \rightarrow \rightarrow \rightarrow \rightarrow$ **CSATLAKOZÁS**
TSO PRIMER/SZEKUNDER OLDALHOZ

Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

Csatlakozási opciók meghatározása

Földgázszállító hálózatra

Önálló csatlakozás

„Pooling”

Kizárólag
szállítórendszericsatlakozás

Hibrid csatlakozás

Hibrid csatlakozás

Csatlakozási opciók meghatározása

„Pooling”

id csatlakozás

Hibrid csatlakozás

„Pooling” csatlakozás földgázszállító rendszerre

Költségekülönbség az önálló szállítórendszeri csatlakozáshoz képest:

- FGSZ oldalon fajlagosan kisebb technológiai beruházás szükséges
- A kompresszor létesítési és üzemeltetési költség a „Poolingban” részt vevő szereplők között arányosan szétosztódik

„Pooling” esetén több BMT azonos FGSZ objektumon (gázátadó állomás) csatlakozik hibrid (szállító- és elosztórendszeri) megoldással a rendszerhez.

Hibrid (elosztó és szállítórendszeri) csatlakozás

Csatlakozás BMT oldali költségei:

- Vezeték CAPEX:
  - Középnymomás: **≈ 50 MFt/km**

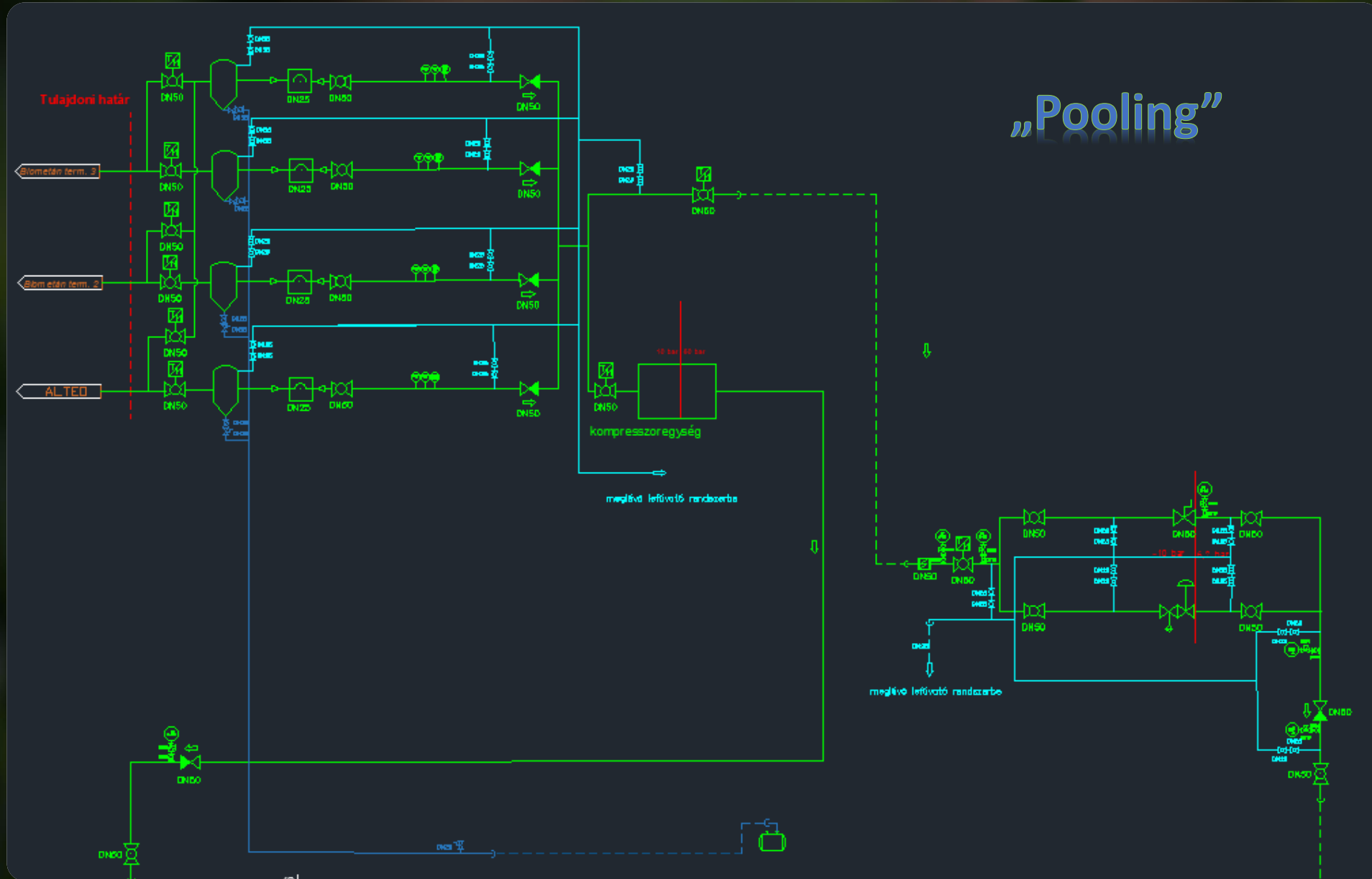
Csatlakozás FGSZ oldali fejlesztések költségei:

- Meglévő objektumon kialakítva: **900 MFt/2 BMT, 1000 MFt/3 BMT**
- Kompresszor építés: **800-2600 MFt**
(De ez a „pooling”-ban résztvevők között arányosan szétosztódik)
- Kompresszor OPEX: **Jelentősen alacsonyabb (akár mindössze néhány százaléka), mint kizárólag szállítórendszeri csatlakozás esetén**

Biometán termelő Együttműködő földgázrendszerhez való csatlakozásának műszaki lehetőségei

IV.

Ssz	Beadandó mennyiség (m3/h)	A termelőtől érkező nyomás (bar)	Betáplálási helyszín	Szűrő-mérő állomás	Minőség mérés	Kompresszor igény	Áramvételezés/bővítés	Szagmentesítő berendezés	Rendszer típusa	Területvárlás	Bekerülési költség becslés (Mft)	Megjegyzés
1	0-1000	50+	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	nem	nem	nem	primer oldali betáp	nem	534	nagynyomású, kompresszorozott betáp, csak szűrő és mérő
2	1000+	50+	Gázátadó állomás	igen (UH)	igen	nem	nem	nem	primer oldali betáp	nem	534	nagynyomású, kompresszorozott betáp, csak szűrő és mérő
3	1000+	50+	Távvezeték	igen (UH)	igen	nem	igen	nem	távvezetéki betáp	igen	707	nagynyomású, kompresszorozott betáp, csak szűrő és mérő
4	0-300	6-10	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	typ 300 45kW	igen?	nem	hibrid	nem*	920	1 db kompresszossal
5	300-550	6-10	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	typ 500 75kW	igen	nem	hibrid	nem*	935	1 db kompresszossal
6	800-1000	6-10	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	typ 1000 110 kW	igen	nem	hibrid	nem*	943	1 db kompresszossal
7	1000-1600	6-10	Gázátadó állomás	igen (UH)	igen	typ 1500 185 kW	igen	nem	hibrid	nem*	1 010	1 db kompresszossal
8	1200-2200	6-10	Gázátadó állomás	igen (UH)	igen	typ 2000 250 kW	igen	nem	hibrid	nem*	1 029	1 db kompresszossal
9	2000-3200	6-10	Gázátadó állomás	igen (UH)	igen	typ 3000 315 kW	igen	nem	hibrid	nem*	1 048	1 db kompresszossal
10	0-1000	6-10	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	nem**	nem**	nem	szekunder oldali betáp	nem*	534	kisnyomáson a teljes mennyiséget be tudjuk adni a DSO rendszerébe egész évben
12	0-1000	6-8-10	Gázátadó állomás	igen (forgó v coriolis)	igen	igen	igen	igen	reverse flow	nem*	1 065	a mennyiség függvényében kell kiválasztani a kompresszort, itt egy közepessel számoltunk.
13	1000-3000	6-8-11	Gázátadó állomás	igen (UH)	igen	igen	igen	igen	reverse flow	nem*	1 192	kompresszor 3000m3/h

Köszönöm a figyelmet!

A MOL-CSOPORT TAGJA